

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep

0030 Oslo

Vår ref.: 27376/BJ/apo/lmi

Oslo 12. september 2014

Innspill til ny legemiddelmelding

Legemiddelindustrien og Apotekforeningen kommer med dette med et felles innspill til arbeidet med den nye legemiddelmeldingen. Dette innspillet supplerer de innspill som foreningene har sendt inn hver for seg. Med dette felles innspillet ønsker vi å markere at legemiddelbransjen står samlet om et behov for endringer i de legemiddelpolitiske målsetningene og i hvordan viktig legemiddelinformasjon blir gitt til norske pasienter.

Legemiddelpolitiske målsetninger

De overordnede målsetningene for legemiddelpolitikken har ligget fast siden 1990-tallet, til dels enda lenger. I den forrige legemiddelmeldingen ble disse ikke drøftet, kun tatt som gitt for det videre arbeidet.

Legemiddelindustrien og Apotekforeningen mener at Regjeringen bør benytte Legemiddelmeldingen til å drøfte om disse tre målsetningene fortsatt skal gjelde. Målsetninger som har ligget fast uten diskusjon i flere tiår, bør ikke ukritisk føres videre. Vi vil her rette oppmerksomheten spesielt på følgende:

1. Befolkningen skal ha tilgang til sikre og effektive legemidler uavhengig av betalingsevne

Denne målsetningen står i klar sammenheng med hva som er hovedformålet med folketrygden og helsetjenesten for øvrig. Det er derfor naturlig at man fortsatt har en målsetning om tilgang til effektive legemidler uavhengig av betalingsevne. Denne «likhetsmålsetningen» kan om mulig også utvides til også å omfatte «bosted og sosial status». For Legemiddelindustrien og Apotekforeningen er det naturlig at myndighetene også har som mål at norske pasienter får god og tidlig tilgang til innovative legemidler.

2. Legemidler skal brukes riktig faglig og økonomisk

Denne målsetningen framstår fortsatt som relevant. Medisinsk riktig bruk er naturligvis avgjørende for behandlingsutfallet. Samtidig er det en kjensgjerning at en alt for stor andel av legemidlene brukes feil, med de følger dette får for den enkelte pasient og samfunnet. Skal

denne målsetningen tas på alvor, må det settes av mer ressurser til å bedre etterlevelsen og pasientenes forståelse for bruken av legemidlene. Både legemiddelindustri og apotek kan ha roller i forbindelse med dette.

Det er også relevant å ha en målsetning om «riktig økonomisk bruk av legemidler». Riktig økonomisk bruk innebærer at behandlinger som finansieres av det offentlige bør være kostnadseffektivt der det er etisk forsvarlig å stille slike krav. I kostnadseffektivitetsvurderingen er det viktig å anlegge et bredt samfunnsøkonomisk perspektiv der man ikke bare ser isolert på kostnaden til legemidlet, men også på de gevinster og besparelser riktig bruk av legemidler vil medføre for pasienten, pårørende, arbeidsliv, helsetjenesten for øvrig m.m. Riktig økonomisk bruk av legemidler gjør det også naturlig for samfunnet å tilstrebe en politikk som gir lave legemiddelkostnader og lave legemiddelpriser.

3. Det skal være lavest mulig pris på legemidler

Dette målet mener vi er unødvendig å ha med som et eget hovedmål for legemiddelpolitikken. Når det er fastslått som ett av to hovedmål at legemidler skal brukes riktig faglig og økonomisk, innebærer det at hensynet til og ønsket om lave kostnader og lave priser allerede er tilstrekkelig dekket. Erfaringene fra de senere år viser også at et eget legemiddelpolitisk hovedmål om lavest mulig pris i praksis overskygger hovedmålene om god tilgang og riktig bruk. Det er dessuten dokumentert særdeles godt at prisene på innovative legemidler i Norge er svært lave sammenlignet med andre europeiske land, på tross av at norske priser på de aller fleste andre områder ligger høyere enn i andre land. Det er derfor, etter Legemiddelindustriens og Apotekforeningens mening, på tide å legge død den videre jakten på enda lavere priser på innovative legemidler, og gi et tydelig signal om at det er god tilgjengelighet og riktig bruk som er de viktigste hovedmålene fremover.

Legemiddelmeldingen gir viktige signaler til apotek og legemiddelindustri

Vi viser her også til regjeringserklæringens målsetninger om at regjeringen vil legge til rette for en sterk utvikling i norsk legemiddelindustri med sikte på et bedre tilbud til pasientene, økt verdiskapning og flere trygge arbeidsplasser. Gjennom prispolitikken sender Norge signaler både til internasjonal legemiddelindustri og til små norske bioteknologiselskaper om hvordan man verdsetter bedre behandlingsmuligheter. Prispolitikken gir uttrykk for hvordan man i praksis verdsetter bedre medisinsk behandling og bedre kvalitet gjennom innovasjoner på helseområdet. En prislapp som isolert sett kan virke høy, kan likevel være kostnadseffektiv. Dessuten vil slike nye legemidler gi bedre medisinsk behandling og bedre kvalitet i helsetjenesten. Ved å investere i ny behandlingsteknologi og forebyggende medikamenter forbedres kvaliteten på framtidens helsetjenester. Men en kvalitetsmessig heving av legemiddeltilbudet er ikke forenlig med en målsetning om lavest mulig pris på nye innovasjoner.

I dag ser vi spredte, fragmenterte og ikke offentlig finansierte tjenester i primærapotek. Farmasøytjenestene inngår ikke som en integrert del av helsetilbudet til pasientene. 3000 apotekfarmasøyters kompetanse brukes ikke målrettet for å yte farmasøytjenester. Regjeringen har nå en unik mulighet til å bruke Legemiddelmeldingen til å utvikle en nasjonal strategi for bruk av apotekfarmasøyter, slik at apotekfarmasøytenes innsats i større grad kan brukes der det er helsepolitisk ønskelig. En slik strategi må også inneholde en målrettet satsing på tjenester fra apotekfarmasøyter. Riktig legemiddelbruk og bedre etterlevelse er naturlige mål for slike tjenester.

Informasjon til pasienter

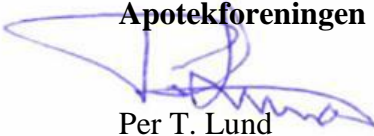
Forbrukernes og pasientenes internettbaserte tilgang til informasjon om legemidler har økt dramatisk de siste årene. Det bør ha konsekvenser for hvordan informasjon om legemidler skal legges opp, inkludert tilgjengeligheten til oppdaterte pakningsvedlegg, som er en helt sentral del av legemiddelinformasjonen til pasienter.

Blant pasientorganisasjoner, leger, apotek og industri er det enighet om at dagens pakningsvedlegg har flere viktige mangler. Først og fremst er de for lange og vanskelige å forstå, dernest er de ikke alltid oppdatert fordi de er papirbasert. Norge bør være en pådriver for å arbeide for enklere maler for pakningsvedlegg i europeisk samarbeid. Samtidig bør man vri fokus over fra papirbaserte til elektronisk informasjon. Det er flere praktiske løsninger for dette, som f.eks. å utstyre pakningene med QR-koder som kan scannes av pasientene, apper osv.

En annen type legemiddelinformasjon til pasientene som det er nødvendig å tenke nytt om, er hvordan apotekfarmasøytenes kompetanse utnyttes for å gi pasientene best mulig informasjon, veiledning og rådgivning for å styrke riktig bruk av legemidler. Det må utvikles nye farmasøytjenester som er rettet mot pasientgrupper som har store behov for hjelp til å bruke legemidlene riktig. For at slike tjenester på linje med legemidlene skal ha god tilgjengelighet, må de på samme måte som legemidler finansieres av Folketrygden.

Legemiddelindustrien og Apotekforeningen er glad for de signalene Regjeringen til nå har gitt om legemiddelpolitikken, og ser frem til en videre dialog med Helse- og omsorgsdepartementet i arbeidet med å utforme en ny legemiddelmelding.

Med vennlig hilsen
Apotekforeningen

Per T. Lund
Adm. direktør

Legemiddelindustrien

Karita Bekkemellem
Adm. direktør